

nostrum, & Doctor. ab eo memoratos, tradunt Ant. de Canario in tract. de in sinuat. instrum. q. 62. Valquius de success. creat. §. 9. n. 1. hosque referens Michael Grassus recept. sent. §. testamenti, q. 65. Harp. b Quod non.] Sed pone,

quod non, quia testator non potest prohibere insinuationem a statuto requisitam. Ita tenuit Bart. in d. l. nemo potest, num. 8. de leg. 1. & est communis opinio, ut attestantur Scribentes in l. nemo potest, & in specie

Iason in 2. lect. num. 41. & Ripa, num. 67. & Ioan. Annib. num. 272. faciunt ea, quae dixi supra quaest. 61. Sed quid si intervenisset iuramentum? Vide, quae dixi infra lib. 4. §. Donatio. quaest. 13.

quod quis testamentum haud insinuat, & sic nullum approbaverit pro se, An censetur approbasse etiam contra se; credo, quod sic, per ea quae tradit Caph. in conf. 294. num. 22. maxime ubi est approbatum cum interuentu reru. Giac.

QVAESTIO LXVI. SVMMARIA.

Ex Claro.

- 1 Inventarium conscribere qui teneantur.
2 Testator an possit remittere confessionem inventarii heredi.
3 Et an usufructuario.
4 Et an tutore.
5 Et quid si non prohibuit, sed simpliciter remisit confessionem inventarii.
6 Et an eo casu possit Iudex, non obstante huiusmodi remissione,

ADDITIONES.

Confectionem inventarii. Adde, quod in inventarium nihil fit aliud, quam scriptura quadam publica, continens omnium, quae reperuntur in hereditate defuncti, descriptionem: sic dictum, quod ibi res sint, quae quaesita inde inveniri, & reperiri possint. l. vltim. C. arbitrium tutela. Richard. in l. vlt. nu. 6. C. de iur. de liberan. Donel. lib. 7. Commet. de iur. cit. cap. 3. pag. 124. num. 40. Vnde etiam repertorium appellatur ab Vulp. in l. tutor, qui repertorium. 7. ff. de administrat. & peric. tutor. &c.

Forma illius in eo positissima consistit: ut, intra 30 dies, a tempore delate hereditatis, citatis ijs, quorum interest, adhibito Notario, & testibus, inchoetur: ac intra 60. dies, si bona sint praesentia; si vero diffusa, intra annum absoluitur. d. l. vlt. §. sin autem dubium. 2. & §. seq. C. de iur. deliber. Mynsing. in §. sed nostra. 6. Instit. de hered. qual. & differ. num. 3. & seq. Guid. Papae in tract. de form. confic. invent. Franc. Porcellinus in tract. de inventar. cap. 3. Monticulus in tract. de inventar. D. Collega Bocer. class. 3. disp. 11. th. 66. edit. 2. Fachin. lib. 4. cotrou. iur. cap. 35. & 36. Sane nostris temporibus in confectione inventarii cuiusque regionis mos, & consuetudo servanda est: cum in eo hodie consuetudo locorum dominetur, iuxta Bald. in auth. sed cum testator. C. ad leg. Falcid. quem referendo sequitur D. Georg. Obrecht. disp. 20. th. 567. & seq. Harp. prec.

Quod testator non potest remittere heredi confessionem inventarii. An testator & quatenus testator heredi confessionem inventarii remittere possit, post Clarum nostrum & alios, quos citat, pulchre declarat Michael Grass. lib. 1. recept. sent. §. testamentum, q. 71. nu. 4. Ceterum si effectus inventarii varij sunt. I. Eo solemniter confecto, heres ultra vires hereditarias non tenetur. d. l. vlt. §. & si praefatam. 4. C. de iur. deliber. §. sed nostra. 6. Instit. de hered. qual. & differ. II. Pendente inventarii confectione, non potest conveniri a creditoribus. d. l. vlt. §. donec tamen 11. C. de iure deliberand. III. Legis Falcidiae beneficio in legatis uti potest. d. l. vlt. §. & si praefatam. 4. C. eod. Ante omnia autem aes alienum, funeris impensas, & pretia servorum manumissorum deducit. §. cum autem 3. Instit. de leg. Falcid. d. l. vlt. §. in computatione 9. C. de iur. deliber. IV. Creditores res hereditarias in solutum accipere compelli queunt, si in hereditate non sit pecu-

cogere tutorem, ut inventarium conscribat. Ex Additionibus.

- 1 Inventarium quid sit, & unde dicitur.
2 Forma inventarii in quo consistat.
3 An, & quatenus testator heredi confessionem inventarii remittere possit, remissive.
4 Effectus inventarii varij, & multiplices.
5 Equid testator tutore confessionem inventarii remittere possit.
6 Num Magistratus tutore confessionem inventarii mandare queat.
7 Magis utilitatem pupilli, quam testatoris voluntatem Magistratus sequi debet.

nia: nec haeres tenetur vendere, & se pro evictione obligare, argum. l. non dubium 14. §. vlt. ff. de leg. 3. d. l. vlt. §. & si praefatam 4. C. de iur. deliber. Mynsing. in dict. §. sed nostra 6. num. 13. Instit. de hered. qual. & differ. Fachin. lib. 4. controuers. iur. c. 39. V. Haeres potest creditoribus, vel legatarijs, primo venientibus, bona fide solvere, donec aliquid ex defuncti substantia superest. Et propterea si postea creditores superueniant: nulla ijs contra heredem datur actio, toto patrimonio defuncti distributo: sed contra legatarios, vel creditores, quibus res hereditariae in solutum datae sunt, vel pecunia, & illarum venditione redacta, satisfactum est, actionem hypothecariam, vel conditionem ex lege, vel aliam competentem actionem instituire possunt. d. l. vlt. §. & si praefatam. 4. C. de iur. deliber. VI. Haeres, qui conficit inventarium, ex interitu rerum hereditariarum nullum damnum sentire debet. d. l. vlt. §. 4. ibi, hereditatem sine periculo habeant. C. dict. tit. Nouell. 1. cap. 2. §. 1. ibi, homines excepimus ex damno, &c. Fachin. lib. 6. controuers. iur. cap. 30. vbi utramque in patrem plures Auctores citat. VII. Obligationes, & actiones heredis contra defunctum, confecto inventario, non confunduntur: hoc est, si haeres est creditor defuncti, beneficium inventarii adhuc eius creditor manet. dict. l. vltim. §. in computatione 9. C. de iur. deliber. Huiusque ratio est: quia confectio inventarii heredem in eo statu propter ipsius commodum constituit, quo fuit ante hereditatis aditionem, At tunc obligationes, & actiones contra defunctum non fuissent confusae. Ergo quoque nec postea, Dom. Obrecht. dict. disput. 20. the. 6c8. VIII. Haeres cum inventario non defertur iuramentum in litem, etsi moram faciat, dict. l. vltim. §. sin autem 14. versic. quod si post. C. de iur. deliber. Et ratio est: quia inventarium omnem doli, & fraudis suspicionem tollit, ob quam hoc iuramentum deferri solet. l. in actionibus. §. sed in his omnibus 3. ff. de in lit. iurand. D. Obrecht. dict. disput. 20. the. 623. vbi a thesi 573. vsque ad dict. the. 623. & alias repertorij utilitates nerveo explicat. Harp. prec.

etiam tutor conscribere inventarium. l. tutor. de quo dixi supra lib. 2. §. tutor. De his ergo singuli videndum est.

Quoad primum de haerede. Aliqui simpliciter dicunt, b Quoad testator non potest remittere heredi confessionem inventarii, & dicit Franc. Crem. inter cons. Alex. conf. 62. nu. 1. lib. 4. quod ita tenent communiter DD. Hac resolutio, inuadit distincte intellecta, non est vera c Ideo debes considerare, quod ex non confessione inventarii

iur. deliber. VI. Haeres, qui conficit inventarium, ex interitu rerum hereditariarum nullum damnum sentire debet. d. l. vlt. §. 4. ibi, hereditatem sine periculo habeant. C. dict. tit. Nouell. 1. cap. 2. §. 1. ibi, homines excepimus ex damno, &c. Fachin. lib. 6. controuers. iur. cap. 30. vbi utramque in patrem plures Auctores citat. VII. Obligationes, & actiones heredis contra defunctum, confecto inventario, non confunduntur: hoc est, si haeres est creditor defuncti, beneficium inventarii adhuc eius creditor manet. dict. l. vltim. §. in computatione 9. C. de iur. deliber. Huiusque ratio est: quia confectio inventarii heredem in eo statu propter ipsius commodum constituit, quo fuit ante hereditatis aditionem, At tunc obligationes, & actiones contra defunctum non fuissent confusae. Ergo quoque nec postea, Dom. Obrecht. dict. disput. 20. the. 6c8. VIII. Haeres cum inventario non defertur iuramentum in litem, etsi moram faciat, dict. l. vltim. §. sin autem 14. versic. quod si post. C. de iur. deliber. Et ratio est: quia inventarium omnem doli, & fraudis suspicionem tollit, ob quam hoc iuramentum deferri solet. l. in actionibus. §. sed in his omnibus 3. ff. de in lit. iurand. D. Obrecht. dict. disput. 20. the. 623. vbi a thesi 573. vsque ad dict. the. 623. & alias repertorij utilitates nerveo explicat. Harp. prec.

Debes considerare. Quae ritur hic de remissione inventarii in beneficium creditorum, & legatiorum, tu vide de remissione in perniciem eorum Rolan. a Val. de contr. inue. fol. 227. Gouean.

Crauet.

d Crauet.] Qui idid. dicit arque probat plane Guid. Papae, qui contrarium dixit, satis inaduerter loquuntur fuisse: eumque merito reprobat. Giac.

Possit remittere confessionem inventarii. Sed quid operetur ista remissio, vide per pract. Papietit. tut. ratio gl. in suo vltimo testamento, nn. 15. Giac.

Confessione inventarii. De ampla liberatione tutore facta a testatore tam ab inventarii confectione, quam a ratione reddenda, vide per Dec. in conf. 178. vbi dat cautelam, & plenam formam, & late de materia. Et idem in conf. 192. & 418. in vltimo dub. atque per Crauet. in consil. 195. col. 4. & 230. Giac.

Confessione inuentarii. Ac quidem redditionem rationum remittere potest, tutore sed hoc directo, materiam per obliquum potest nimirum illi ea quorum redditus rationibus fuerit reliquatur legando, Thom. Ferr. caur. 51. Inf. l. actione, C. de transact. Dec. conf. 192. Rip. l. nemo potest, nu. 40. de leg. 1. deci Pedem. 95. nu. 8. Gouean.

An possit testator remittere tutore confessionem inuentarii. Dispositione testatoris inuentarii confectione prohiberi, vel remitti tutore posse, ultra Clarum nostrum, & ab eo relatos, censent Rolandus a Valle in tractat. de inventar. c. 2. n. 8. Matie. in tract. de inventar. in princ. n. 36. Vasquis de success. creat. §. 10. nu. 67. hosque referens Grassus d. §. testamentum, q. 71. nu. 1. & 2. Harp. prec.

Prohibuit. Solane remissio sufficiat, an vero prohibitio requiratur, vide copiose Rol. consil. 149. n. 11. 17. & 18. vol. 3. Gouean.

Nunquid poterit iudex illum cogere. Sicut inventarii confectione per testatoris prohibita, siue remissa tutore sit: voluntate tamen testatoris nihil obstante, magistratus propter utilitatem pupilli, tutore aliqua de causa suspecto, inuentarii confectionem mandare poterit: ut pte

Quoad secundum, an scilicet possit testator remittere usufructuario confessionem in-

orientur plures effectus in praeiudicium heredis, quorum aliqui concernunt beneficium creditorum defuncti; puta, quia si haeres non facit inventarium, tenetur creditoribus ultra vires hereditarias, & sic de proprio satisfacere, ut dixi in d. §. sin. aliqui vero concernunt beneficium legatiorum, & fideicommissariorum: quia haeres non conficiens inventarium, non detrahit Falcidiam, neque Trebellianicam, sed tenetur prestare integram legata, & fideicommissa, ut dixi infra §. substitutio.

Dico ergo: aut queris, an testator possit remittere heredi confessionem inuentarii in preiudicium, & fraudem creditorum? Respondeo, quod non potest aliquo modo testator in suo testamento prauiudicare: & ita volunt communiter Doctores, ut dicit D. Crauetta b compati-

meus, conf. 147. nu. 11. ita etiam tenere communiter Doct. attestatur Ioan. Annib. in repet. d. l. nemo potest, num. 406. & ideo huiusmodi remissione non attenda, si haeres non confecerit inventarium, tenebitur nihilominus ipsis creditoribus in solidum satisfacere. Aut vero queris, an possit testator illam remittere in preiudicium legatiorum, & fideicommissariorum, & Bal. l. fi. nu. 6. C. de arbitr. tutela, tenuit, quod non. Sed in contrarium est cois op. quod scilicet in prauiudicium legatiorum, & fideicommissariorum, & coharedum possit testator remittere confessionem inuentarii, & dicit Paris. conf. 68. nu. 57. lib. 2. quod ita coiter concluditur. Hanc etiam opi. contra Bald. esse communem, attestatur Crau. in d. conf. 274. nu. 11. Didac. in c. 1. nu. 17. de test. & ideo hoc casu poterit haeres etiam si inventarium non confecerit, retinere sibi Falcidiam, & Trebellianicam in eorum prauiudicium. Sicut enim potuit testator ipsis nihil relinquere, ut ita multo magis, & in eo, quod relinquit, poterit eis prauiudicare. Faciunt, quae dixi infra q. 70.

Quoad tertium, an possit testator remittere tutore confessionem inuentarii: dic quod Tex. est clarus in l. fi. C. de arbit. tutel. & ita tenuit Bar. in d. l. nemo potest, nu. 12. & ita communiter tenetur, ut ait Claud. ibi nu. 31. hanc etiam opin. dicit esse communem Inf. in d. l. nemo potest, in 2. lectu. nu. 65. & seq. Licet enim tutor, qui inventarium non facit, videatur esse in dolo, dict. l. tutor qui repertorium. in princ. tamen ex quo aliquando inter-

est pupillorum, illud non confici, ne secreta patrimonij perdantur, ut ibi; praesimendum est testatorem illud remississe in beneficium pupilli: & ideo dicendum est, huiusmodi remissionem non confessionis inuentarii a testatore factam, valere, & obseruandam esse.

Sed hoc quidem de plano procedit, vbi testator expressse prohibuit conscribere inventarium. Potest enim videri hoc casu id fecisse ad beneficium ipsius pupilli, ut supra dictum est. Sed quid si non expresse prohibuit, sed simpliciter remisit tutore ipsius inventarii confectionem, quo casu potius videtur id in gratiam tutoris fecisse? Respondeo, quod utroque casu idem dicendum est. Verbalis enim tantum est differentia, utrum dicatur, Veto fieri inventarium: Vel Remitto confectionem inuentarii. Et ita Doct. communiter non faciunt hanc differentiam, ut dicit Crut. in repet. dict. l. nemo potest, nu. 49. quem refert Ioan. Annib. in repet. eiusdem l. nemo potest nu. 388. Et hanc opin. quod utroque casu idem sit dicendum, attestatur magis esse communem Ripa, in dict. leg. nemo potest, numero 85. Vt verum fatear, subtiliter considerando, contraria opin. est multum colorata, & sapit etiam maiorem aequitatem: & aliquando duntaxat esset scolaris Bononiensis, illam disputando sustinui in circulis: tamen in practica non recedas a communi.

Sed quid si testator confessionem inuentarii tutore in testamento remisit, nunquid poterit Iudex illum cogere, ut in inventarium conscribat, remissione ipsa non attenda? Respond. quod sic, si ita minori expedire ei visum fuerit. Ita tenet Bartol. in d. l. nemo potest, nu. 12. qui in hoc est communiter receptus: ut attestatur Didacus lib. 2. resolutionum, capit. 14. n. 4. Potuit enim testator putare a re pupilli futurum, ut inventarium non conficeretur, & in hoc falli: aut forte tale quid post testamentum conditum, aut mortem testatoris emerisset quod noua provisione indigere videretur. Et hec opin. tanquam verior, & aequior teneunda est.

uentarij dic, quod non, & haec est communis opi. ut dicit Socraticus. in conf. 115. num. 18. lib. 1. Bellon. conf. 54. nu. 3. quod manifesta ratione corroboratur: si enim testator non potest remittere usufructuario cautionem de vtendo fruendo, &c. ut dixi supra quaest. 64. neq; etiam debet posse remittere confectionem inuentarii, quae est necessarium antecedens ad ipsam cautionem praestandam.

Quo ad tertium, an possit testator remittere tutore confessionem inuentarii: dic quod Tex. est clarus in l. fi. C. de arbit. tutel. & ita tenuit Bar. in d. l. nemo potest, nu. 12. & ita communiter tenetur, ut ait Claud. ibi nu. 31. hanc etiam opin. dicit esse communem Inf. in d. l. nemo potest, in 2. lectu. nu. 65. & seq. Licet enim tutor, qui inventarium non facit, videatur esse in dolo, dict. l. tutor qui repertorium. in princ. tamen ex quo aliquando inter-

est pupillorum, illud non confici, ne secreta patrimonij perdantur, ut ibi; praesimendum est testatorem illud remississe in beneficium pupilli: & ideo dicendum est, huiusmodi remissionem non confessionis inuentarii a testatore factam, valere, & obseruandam esse.

Sed hoc quidem de plano procedit, vbi testator expressse prohibuit conscribere inventarium. Potest enim videri hoc casu id fecisse ad beneficium ipsius pupilli, ut supra dictum est. Sed quid si non expresse prohibuit, sed simpliciter remisit tutore ipsius inventarii confectionem, quo casu potius videtur id in gratiam tutoris fecisse? Respondeo, quod utroque casu idem dicendum est. Verbalis enim tantum est differentia, utrum dicatur, Veto fieri inventarium: Vel Remitto confectionem inuentarii. Et ita Doct. communiter non faciunt hanc differentiam, ut dicit Crut. in repet. dict. l. nemo potest, nu. 49. quem refert Ioan. Annib. in repet. eiusdem l. nemo potest nu. 388. Et hanc opin. quod utroque casu idem sit dicendum, attestatur magis esse communem Ripa, in dict. leg. nemo potest, numero 85. Vt verum fatear, subtiliter considerando, contraria opin. est multum colorata, & sapit etiam maiorem aequitatem: & aliquando duntaxat esset scolaris Bononiensis, illam disputando sustinui in circulis: tamen in practica non recedas a communi.

Sed quid si testator confessionem inuentarii tutore in testamento remisit, nunquid poterit Iudex illum cogere, ut in inventarium conscribat, remissione ipsa non attenda? Respond. quod sic, si ita minori expedire ei visum fuerit. Ita tenet Bartol. in d. l. nemo potest, nu. 12. qui in hoc est communiter receptus: ut attestatur Didacus lib. 2. resolutionum, capit. 14. n. 4. Potuit enim testator putare a re pupilli futurum, ut inventarium non conficeretur, & in hoc falli: aut forte tale quid post testamentum conditum, aut mortem testatoris emerisset quod noua provisione indigere videretur. Et hec opin. tanquam verior, & aequior teneunda est.

Sed quid si testator confessionem inuentarii tutore in testamento remisit, nunquid poterit Iudex illum cogere, ut in inventarium conscribat, remissione ipsa non attenda? Respond. quod sic, si ita minori expedire ei visum fuerit. Ita tenet Bartol. in d. l. nemo potest, nu. 12. qui in hoc est communiter receptus: ut attestatur Didacus lib. 2. resolutionum, capit. 14. n. 4. Potuit enim testator putare a re pupilli futurum, ut inventarium non conficeretur, & in hoc falli: aut forte tale quid post testamentum conditum, aut mortem testatoris emerisset quod noua provisione indigere videretur. Et hec opin. tanquam verior, & aequior teneunda est.

ter Bart. & Couar. hic a Claro citatos, notat Baldus, Cynus, Salyceus & alij in l. vlt. §. illo. C. arbitrii tutel. Soarez. in d. l. com. opi. lit. I. n. 178. Grafius d. q. 71. n. 3. Manzinus in tract. de tutel. q. 3. tertiae quaest. princ. n. 6. Magis enim utilitatem pupilli, qua testatoris voluntate magistratus sequi debet, l. in confirmado, 8. & l. vltim. tit. 10. ff. de confirmand. tutor. Iodoc. Damhauder. in tract. de patroc. pupill. c. 4. a 2. i. cu. seqq. D. Orbe. clt. in d. l. 18. de patroc. pupill. th. 405. & seq. Eamque re explicatis tractauimus ad princ. tit. Instit. de legit. agnat. tutel. nu. 7. & seq. Harp. i Expedire.] Vide tex. in l. utilitate, vbi Bart. ff. de confirm. tut. Ang. col. 144 circa fin. Inf. in l. cum necessitate, C. de fideicom. Guid. Pap. q. 352. & de remissione inuenta-rij. vide eundem Guid. Pap. conf. 63. Guiot.

Ita tenet Bart.] Vide tex. in l. utilitate, vbi Bar. de confirm. tut. Ang. conf. 144. Inf. l. cum necessitate, C. de fideicom. Guid. Pap. q. 352. & conf. 73. Gouean.

K

QVAE-

QVÆSTIO LXVII.

SVMARIA.

Ex Claro.

1 Testator an possit prohibere diuisionem inter hæredes?

ADDITIONES.

Robibere diuisionem. Aduerte, quod prohibita diuisione per testatorem, intelligitur quoad dominium, non autem quoad fructus, & ius fruendi, commun. Soc. ius. conf. 79. colum. 2. quod etiam dixi in collect. mea comun. opin. in verb. diuisio. n. 2. Giach. a An testator possit prohibere diuisionem inter hæredes. Quod testator non possit iubere, ut hæredes perpetuo stent in comunione, & ne fiat vlla diuisio bonorum, tenent quoque; Paulus de Castro,

QVÆST. LXVII.

Verò, an testator possit prohibere diuisionem inter hæredes? Resp. quod non, et hanc opin. fatetur esse communem Curt. iur. consil. 112. num. 1. Scias tamen, quod hæc conclusio intelligenda est, ut pro-

2 Ean vsque ad certum tempus. Ex Additionibus. 1 Vtrum testator possit prohibere diuisionem inter hæredes. 2 An diuisio perpetuo prohiberi non possit, licet iuramentum interuenierit.

& Ripa in l. nemo potest § 5. ff. de leg. 1. Vasquius de successione, creat. §. 7. numero primo cum seqq. & Grassus libro 1. recepti, sentent. §. testamentum, quæstio. 72. num. 1. & 2. Ac si sane diuisio adeo perpetuo prohiberi non potest, ut etiam filij, irascant feruare, quoad hoc, dispositionem patris: tamen ipsi mutuo consensu diuidere non prohibeantur. Ita scribunt Oldrad. consilio 242. Vasquius dicto §. 7. numero quarto, & Grassus dict. quæstione 72. numero tertio. Harpre.

QVÆSTIO LXVIII.

SVMARIA.

Ex Claro.

1 Testator an possit concedere legatario licentiam, ut propria aucto-

ADDITIONES.

Legatarius debet capere re legatam de manu hæredis. Huic non obstat, quod rei legatæ dominium recta via à testatore in legatarium, sine vilo hæredis facto, transeat. l. à Titio. 64. ff. de furt. l. legatum. 80. ff. de legat. 2. l. 1. in fi. ff. de Public. in rem act. Nam dominium distinguendum est à possessione; ut hæc ab hærede, illud à testatore profiscatur.

QVÆST. LXVIII.

Vscis, qd legatarius debet capere rem legatam de manu hæredis: alias si eam accipiat propria auctoritate, illam amittit, ut est de iure notissimum, & tradunt omnes in leg. non est dubium. C. de leg. Quæro, nunquid possit testator in suo testamento concedere licentiam legatario, ut propria auctoritate capiat possessionem rei legatæ? Resp. quod sic. Ita dicit Bart. in d. l. nemo potest, nu. 10. & est comunis opinio, ut attestantur Scribentes, que referri poterunt, que notauimus ad §. Instit. de legat. nu. 18. cum seqq. & §. creditor. 4. Instit. quib. mod. re. contrahit oblig. nu. 219. & seqq. Harpre.

Et oritate capiat possessionem rei legatæ. 2 Et quid si hæres resistat. Ex Additionibus. 1 An, & quatenus rei legatæ dominium siue possessio transeat in legatarium. 2 An testator possit concedere licentiam legatario capiendi propria auctoritate rem legatam.

Concedere licentiam. Quæ dicitur etiam concessa per verbum libere appositum in legato ipso. Item vbi testator prohibet vim fieri legato in rebus sibi relictis, ut per Plor. tract. suo, de in lit. iuran. §. 2. n. 28. & 29. Adde & per Menoch. de recuper. possess. in §. remed. q. 6. vbi alia habes. Giach. Nunquid possit testator in suo testamento concedere licentiam? Quod testator possit dare licentiam legatario capiendi propria auctoritate re legatam, post Clarum hoc loco nostrum, & alios, testatur Vasq. de success. creat. §. 9. nu. 16. & Graf. lib. 1. recept. sent. §. test. q. 67. item §. fideicommissum, q. 43. nu. 6. & 7. Harpre. c. Plotus. Adde qui in libro meo, & in vltima impressione illius est, §. 2. sub n. 29. vbi tamē subdit, qui si istud faciat legatarius, non tamē incidit pena amissionis iuris sui proibi allegatos, sicuti et si occupauerit buona sibi relicta propria auctoritate absq; dolo malo, & lata culpa, puta, quia nodu sepulto caduere defuncti legatarius, vel fideicommissarius ignorauit: ut presumatur hæreditate aditam possessionem; adepta per hæredem: nã tenetur illa restituere, & postea petere. Giach.

QVÆSTIO LXIX.

SVMARIA.

Ex Claro.

1 Testator an possit priuare hæredem hæreditate, si aliquid fecerit

ADDITIONES.

Intellige tamen, non ut talis priuatio ipso iure operaretur ita ut hæres desinat esse hæres: hoc enim secundum communem iuris regulam esse non potest. Sed valet huiusmodi priuatio in vim fideicommissi: ut scilicet si contra fecerit, teneatur hæreditatem restituere per fideicommissum. Ita tenuit Paul. de Castr. conf. 300. nu. 1. lib. 1. & est comunis opinio, ut dicit Bertrand. conf. 191. num. 5. lib. 3. in 2. part. Crauetta in d. conf. 1. num. 6. Sed pone, testator non dixit, eui hæreditas restitui debeat in casum priuationis. Quæro si hæres contrafecerit, cui teneatur illam restituere? Respondeo, quod si adsint cohæredes, vel substituti, illis debet restitui; si vero non adsint, debet restitui venientibus ab intestato. Ita dicit Bart. in l. pater familias, nu. 7. ff. de her. instit. & est comunis conclusio, ut attestatur Taf. in l. fin. post nu. 3. ff. si cert. petat. Quod nota, quia quotidie testatores relinquunt usufructum uxoris suis, solent apponere penam priuationis hæreditatis, si hæres aliquam molestiam illis intulerit.

vel non fecerit. 2 Et quid operetur eiusmodi priuatio. 3 Et cui restituenda sit eo casu hæreditas, si testator id non expressit. Ex Additionibus. 1 Semel hæres, semper hæres manet.

ADDITIONES.

QVÆST. LXX.

Ita ut hæres desinat esse hæres. Hæc regula, (qua dicitur, eum, qui semel hæres extitit, semper manere hæredem) probatur per l. ait prætor. 7. §. sed quod Papinianus, 10. in fine. ff. de minorib. & l. ci, qui soluendo 88. in fine, ff. de hæredibus instituen. Harpr.

Verò, nunquid Testator possit priuare Hæredem hæreditate, si aliquid fecerit, vel non fecerit contra eius voluntatem, puta, si nupserit sine consilio alicuius, vel huiusmodi? Respondeo quod sic: & est comunis opin. ut dicit Crauetta conf. 1. post num. 3. versic. Non obstat. Sicut enim licet testatori rei suæ adijcere quamcumque conditionem voluerit non turpem, neque improbam: ita & licere ei debet in ipsius conditionis defectu hæredem priuare hæreditate sibi relicta.

est comunis opin. ut dicit Crauetta conf. 1. post num. 3. versic. Non obstat. Sicut enim licet testatori rei suæ adijcere quamcumque conditionem voluerit non turpem, neque improbam: ita & licere ei debet in ipsius conditionis defectu hæredem priuare hæreditate sibi relicta.

QVÆSTIO LXX.

SVMARIA.

Ex Claro.

1 Testator an possit in suo testamento iubere, ne eius bona pro legatis sint tacite hypothecata.

ADDITIONES.

QVÆST. LXX.

Nunquid testator possit in suo testamento iubere, ne eius bona sint legataris hypothecata. Quod testator possit disponere, ut bona ipsius non sint hypothecata pro legatis, post Clarum nostrum, tradunt quoque Antonius Negulantius, in tractatu de pignoribus

Vscis, quod bona Testatoris sunt pro legatis, per eum relicta tacite hypothecata legataris, de quo dixi supra. §. legatum, Quæro, nunquid Testator possit, in suo testamento iubere, ne eius bona

sint legataris hypothecata? Respondeo, quod sic. Ita dicit glo. in l. 2. in gloss. vnica, C. ut in poss. leg. quæ sequuntur magis communiter Doctores, ut attestatur Alex. in d. l. nemo potest. nu. 13. Ita etiam tenere communiter Scribentes attestatur Curt. in repet. l. nemo potest. num. 45. Sicut enim potuisset testator nihil eis legare: ita potuisse debuit illam qualitatem adijcere legato, quæ sibi placuit: & in proposito faciunt ea, quæ dixi supra q. 66. vers. quo ad primum.

QVÆSTIO LXXI.

SVMARIA.

Ex Claro.

1 Testator an possit obligare bona hæredis. 2 Et an possit prohibere hæredi alienationem rerum suarum.

QVÆSTIO LXXI.

Ed nunquid poterit testator expresse obligare, et hypothecare bona hæredis? Resp. Doctores in hoc articulo varie loquuntur. Tu dic, aut testator obligauit bona hæredis, nomine hæredis, vel pro eo de rato promisit, et tunc potuit testator illa hypothecare: intelligendo tamen, ut supra dixi: quia scilicet hæres adeundo hæreditatem, censetur ratificasse ipsam obligationem factam per defunctum. Aut verò defunctus in ipsa obligatione nullam mentionem fecit de ipso Iul. Clar. Sentent. Pract. Cui.

3 Et an possit grauare fideicommissum hæredem super re prius ab eo ipsi hæredi donata.

Ex Additionibus.

1 Ecquid testator possit prohibere alienationem bonorum ipsius hæredis. 2 Testator non minus de re hæredis, ac propria, testari potest.

hærede, sed simpliciter obligauit eius bona: & tunc per aditionem hæreditatis factam per hæredem non censetur confirmata ipsa hypotheca, quantum ad hoc, ut creditor possit agere hypothecaria contra hæredem possidentem ipsam rem obligatam à defuncto: sed bene si creditor ipsam rem possideret, & hæres vellet ab eo illam auocare, posset creditor repellere hæredem exceptione, & opponere confirmationem obligationis facta per defunctum, resultantem ex eius aditione: posset etiam creditor agere contra hæredem actione pignoratitia contraria, quæ est personalis, ut scilicet tradat pignus sibi constitutum à defuncto, iuxta not. in l. si Titio. ff. de pignor. hypothecaria verò, ut dixi, agere non potest: & hæc